

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eđitim Bilimleri Enstitüsü
Ortaöđretim Sosyal Alanlar Ana Bilim Dalı
Tarih Eđitimi Bilim Dalı

TARİH ÖĞRETİMİ AÇISINDAN SÖZLÜ TARİH YAZIMI: KARACA
AHMET DERGAHI ÖRNEĐİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Gülsüm KUMRU

İstanbul - 2009

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iv
İÇİNDEKİLER	vi
ÖZET	ix
ABSTRACT	xi
I. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	6
1.3. Araştırmanın Önemi	6
1.4. Araştırmanın Modeli	8
1.5. Araştırmanın Yöntemi	9
1.6. Araştırmada Kullanılan Teknikler	10
1.7. Evren ve Örneklem	10
1.7.1. Evren	10
1.7.2. Örneklem	10
1.8. Sınırlılıklar	11
1.9. Verilerin Toplanması	11
1.10. Verilerin Çözümlemesi	12
1.11. Araştırma Sürecinde Karşılaşılan Zorluklar	13
II. LİTERATÜR BİLGİLERİ	14
2.1. Tarih, Tarihin Konusu ve Çalışma Sahası	14
2.1.1. Tarihin Kapsamı	19
2.1.2. Tarih Araştırmalarında Yönteme Dair	20
2.2. Sözlü Tarih	25
2.2.1. Sözlü Tarih Nedir?	30
2.2.1.1. Sözlü Tarihin Tartışılan Yanları	33
2.2.1.2. Sözlü Tarihin Kazandırdıkları	35

2.2.2. Sözlü Tarih Açısından Tarih	37
2.3. Tarih Öğretimi İçerisinde Sözlü Tarih	39
2.3.1. Tarih Öğretim Programlarında Sözlü Tarihin Yeri	43
2.3.2. Tarih Derslerinde Sözlü Tarihin Kullanımı	46
2.4. Alevilik, Alevi Kurumları ve Karaca Ahmet Dergahı	52
2.4.1. Alevilik	52
2.4.1.1. Aleviliğin Tarihsel Temelleri: Dünü ve Bugünü	59
2.4.2. Alevilikte Temel Kurumlar	65
2.4.3. Alevi Kurumlarından Karaca Ahmet Dergahı	67
- <i>Karaca Ahmed'e Ait Diğer Mekanlar</i>	73
III. BULGULAR VE YORUM	75
3.1. Tarihin Tanımı ve Araştırılması	75
3.1.1. Tarihin İçeriği	79
3.1.2. Kültür Tarihi ve Tarih Araştırmaları Açısından Önemi	82
3.2. Tarih, Sözlü Tarih İlişkisi Üzerine	84
3.2.1. Tarihin Amaçlarının Sözlü Tarih Açısından Geliştirilmesi	87
3.2.2. Tarihin Belleğini Oluştururken Sözlü Tarih	92
3.2.3. Belge Tarihciliği Açısından Sözlü Tarih	94
3.2.4. Tarih Ekseninde Sözlü Tarih-Sözlü Kültür İlişkisi	97
3.3. Alevi Kurumları ve Karaca Ahmet Dergahı'nın Sözlü Tarih Açısından İncelenmesi	108
3.3.1. Alevi Kurumlarının Tarihsel Süreci ve Kültür Tarihi İçerisindeki Yeri	120
3.3.2. Karaca Ahmet Dergahı'nın Tarihine Bakış	128
3.3.2.1. Kurumun Kültürel Tarihi	139
3.3.3. Karaca Ahmet Dergahı ve Aleviliğin Kaynaklandığı Alanlar	149
3.3.4. Karaca Ahmet Dergahı'nın Sosyo-Kültürel İşlevi	157
3.3.5. Karaca Ahmet Dergahı'nın Alevi Kimliğindeki Yeri	177
3.3.6. Karaca Ahmet Dergahı'nda Öznellik ve Aidiyet	186

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER	198
4.1. SONUÇ	198
4.2. ÖNERİLER	204
KAYNAKÇA	209
EKLER	216
EK 1: Karaca Ahmed Dergahı'na Ait Bazı Fotoğraflar	217
EK 2: Fatma Girgin İle Yapılan Mülakat	223
EK 3: Dursun Gümüőođlu ile Yapılan Mülakat	229
EK 4: Karaca Ahmet Dergahı'na Ait Fotoğraflarla Sözlü Tarih Çalıőması	236